

Osallistuva budjetointi Kotkassa 2021–2025

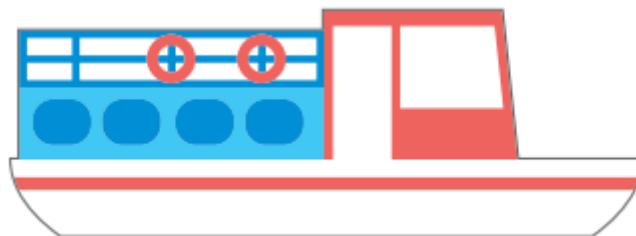

Raportti

Hanna Pikka | osallisuuskoordinaattori | 21.2.2025

Sisällys

Osallistuva budjetointi, Osbu	2
Osbus Projektin rakentaminen.....	2
Muutokset vuosien varrella:.....	3
Sisäiset prosessit.....	4
Kuntalaisten suuntaan	5
Julkisuuden rakentaminen, Tiedotus ja markkinointi	5
Ideahaku, ideoiden julkaisu ja tiedon ajantasaisuus.....	6
Vapaaehtoiset ja osbuaktiivit	7
Mitä toteutettiin ja mitä ne maksoivat	7
Toteutukset vuosittain hintatietoineen	8
Tilastoja ja numeroita	10
Palautetta kerättiin ja toimintaa kehitettiin.....	11
Opittiin	12
Onnistuttiin	12
Kehitettävää jäi vielä.....	13
Lopuksi	13

Osallistuva budjetointi, Osbu

Osallistuva budjetointi on valtakunnallisestikin laajalti käytössä oleva toimintatapa, jossa asukkaat otetaan mukaan yhteisiä verovaroja koskevaan keskusteluun, suunnitteluun ja päätöksentekoon. Osallistuvaa budjetointia voidaan toteuttaa monin eri tavoin ja menetelmää voidaan hyödyntää monissa eri tilanteissa esimerkiksi päätettäessä kaupungin investoinneista, hankkeista tai säästöistä.

Kotkassa osallistuva budjetointi oli yksi Osallisuusohjelmassa 2021–2025 esitetyistä toimenpiteistä. Osallisuusohjelma pohjautuu kaupunkistrategiaan 2030 edistää erityisesti kaupunkistrategian ”Yhteinen Kotka” -poijua, jossa tavoitteena on mm. kehittää yhteisöllisyyttä tukevia toimintamalleja, kokeilla uusia kuntalaisten vaikuttamismahdollisuuksia, lisätä eri asukasryhmien kanssakäymistä, kannustaa kyläyhdistyksiä yhteisölliseen toimintaan ja lisätä vuoropuhelua eri osapuolten välillä. Osallistuvan budjetoinnin menetelmässä toteutuvat parhaimmassa tapauksessa monet poijun tavoitteet.

Osallistuva budjetointi oli Kotkassa koko kaupunkiorganisaatiota koskeva prosessi. Se toteutettiin vahvasti vuorovaikuttaen sekä sisäisesti eri toimialojen kesken että julkisesti kuntalaisten suuntaan. Koordinaatiosta vastuussa oli osallisuuskoordinaattori, toteutuksista ja taustaprosesseista osallisuusassistentti. Toiminnoissa ja toteutuksissa olivat mukana eri vastuualueiden edustajat.

Osbusun projektin rakentaminen

Osallistuva budjetointi Osbu otettiin käyttöön Osallisuusohjelman 2021–2025 myötä uutena toimenpiteenä vuonna 2021. Projekti rakennettiin muiden kaupunkien esimerkkien pohjalta Kotkaan niin, että silloinen osallisuuskoordinaattori aloitti työn koordinoinnin, suunnitteli aikataulut ja projektin kulun sekä rakensi koko prosessille suunnitelman, joka sisälsi Osbusun teknisen toteutuksen, prosessin sisäisen juoksutuksen, julkisen prosessin, viestinnän ja laajan kuntalaisten osallistamisen suunnitelman. Lisäksi Osbulle määritettiin budjettiehdotus sekä kriteeristö, jonka puitteissa kuntalaisten ideoita arviointiin. Taustalla rakentamisessa toimi Avoin hallinto ja osallisuustyöryhmä -ohjausryhmän tavoin. Lisäksi muodostettiin Osbusua toteuttava eri vastuualueiden edustajista koostuvat työryhmä sekä myöhemmin v.2024 alusta Osbusun ohjausryhmä.

Osbusun prosessi toteutettiin samojen periaatteiden ja saman pohjan mukaisesti vuodet 2021–2024. Prosessi jakautui syklin mukaisesti valmisteluun, aktiiviseen n. viiden kuukauden mittaiseen vaiheeseen, joka sisälsi ideointivaiheen työpajavaiheen ja äänestysvaiheeseen sekä taustalla toteutuvaan toteutusvaiheeseen. Prosessi itsessään päivittyi palautteiden ja käytännön kokemuksen myötä niin, että vuosittain tehtiin pieniä muutoksia ja parannuksia. Suurempana ja prosessin sujuvoittamista mahdollistavana toimenpiteenä otettiin käyttöön sähköinen Maptionnairin osallisuusalusta 2023.

KEIIKAHEIKIN LUONTOKASVATUSPUISTO METSOLASSA 2021 OSBUSTA.

Muutokset vuosien varrella:

2021 ensimmäinen ideahaku toteutettiin keväällä ja Osbun kohteita toteutettiin sekä syksyllä 2021 että vielä vuonna 2022. Budjetti jakautui kahden vuoden puolelle. Aluejakona oli neljä aluetta: Kotkansaari ja Hovinsaari yhdessä, Länsi-Kotka, Karhula sekä Koko Kotka ja saaristoa koskevat yleiset ideat. Budjettina 15 000 € / alue.

2021–2022 ideahaun aikataulut päivitettiin kevästä syksyyn niin, että ideahaku syksyllä mahdollisti toteutusprosessien painotuksen seuraavalle vuodelle heti kevästä alkaen. Ideahaku toteutettiin kahdella ensimmäisellä kerralla ns. suljettuna e-lomakkeella ja vasta ideahaun päätyttyä päästiin käsittelemään jätettyjä ideoita. Aluejakona oli neljä aluetta: Kotkansaari ja Hovinsaari, Länsi-Kotka, Karhula sekä Koko Kotkaa ja saaristoa koskevat yleiset ideat. Budjettina 15 000 € / alue. Mukana olivat vapaaehtoiset Osbu-aktiivit osbuassistentin koulutyön puitteissa.

2022–2023 Osbussa oli teemana Yhteistä hyvää ja ideoiden vaikuttavuutta myös laajemmin yhteisöissä korostettiin. Teema ei vaikuttanut kriteereihin tai ideoiden käsittelyyn. Osallisuusalusta otettiin käyttöön kesällä 2023 ja ehti juuri kokeiluun ideahakuun elokuun alussa. Ideoista luotiin visuaaliset ideakortit ja niiden julkaiseminen heti idean jättämisen jälkeen onnistui lähes reaaliajassa. Näin ollen myös ideoiden käsittelyyn ryhdyttiin heti idean jättämisen jälkeen. Aluejakona oli neljä aluetta: Kotkansaari ja Hovinsaari, Länsi-Kotka, Karhula sekä Koko Kotkaa ja saaristoa koskevat yleiset ideat. Budjettina 15 000 € / alue.

2023–2024 osallisuuslupien käyttöä kehitettiin edelleen ja mm. keskustelua äänestyskohteista ja alueista saatiin liikkeelle sähköisellä alustalla. Uutta ideahakua ei toteutettu vaan äänestykseen nostettiin vuosilta 2021, 2022 ja 2023 sellaisia ideoita, jotka olivat saaneet hyvin ääniä, mutta eivät olleet ylittäneet toteutukseen saakka. Aluejakona kolme aluetta: Kotkansaari ja Hovinsaari, Länsi-Kotka, Karhula. Budjettina 20 000 € / alue.

Sisäiset prosessit

Osallistuvan budjetoinnin sisäiset prosessit painottuvat vahvasti ideoiden käsittelyyn ajallaan, työpajoissa ehdotusten muodostamiseen sekä toteutuksiin. Työläin vaihe vuosittain oli ideoiden läpikäymien ja jokaiseen ideaan kommentilla vastaaminen. Tämä vaihe toteutettiin lyhyen aikavälin sisällä ja vaati merkittävää työpanosta etenkin teknisen toimen osalta. Ideoihin vastaaminen kosketti koko kaupunkiorganisaatiota, ja vastaukset jätettyihin ideoihin tulivat aina siltä vastuualueelta, jota jätetty idea kosketti. Toisinaan vastausta pohtimassa oli useampi vastuualue.

Vuosien kokemusten myötä ideoiden käsittely helpottui ja kriteeristöön suhteuttaminen onnistui koko ajan paremmin myös Osbun koordinaatioryhmältä. Näin ollen paine ideoiden käsittelyyn toimialoilla helpottui, kun työryhmä teki ennakkokarsintaa vuosi vuodelta tehokkaammin. Kaikkiin ideoihin jätettiin kirjallinen vastaus ja perustelu, miksi idea joko hylättiin tai eteni jatkoon kuntalaispajoihin. Tämä kommentointi perustui Osbun kriteereihin, jotka olivat 2021–2024 samat:

OSALLISTUVAN BUDJETOINNIN JATKOON ETENEVIEN IDEOIDEN ARVIOINTIKRITEERIT:

IDEAN TULEE

- Toteutua Kotkassa
- Olla uusi, ei saa olla rahoitusta kaupungilta
- Olla kaupungin päätettävissä oleva asia ja toteuttaminen oltava kaupungin toimivallassa, ei kohdennu esimerkiksi yksityiselle maa-alueelle
- Olla toteutettavissa osallistuvan budjetoinnin rahoituksella (15 000 euroa/alue)
- Olla suunnattu voittoa tavoittelemattomaan, yleishyödylliseen tarkoitukseen
- Noudattaa Suomen voimassa olevaa lainsäädäntöä

IDEA EI VOI

- Korvata lakisääteisiä tehtäviä
- Olla voimassa olevan kaavan tai kaupungin tekemien päätösten vastainen
- Olla ristiriidassa kaupungin toimintaa ja palveluja koskevien kehittämissuunnitelmien tai selvitysten kanssa
- Lisätä vuosittain toistuvia kustannuksia merkittävästi

Kriteerien tulkinta ja erityisesti tarkkuus niiden tulkinnessa vaihteli vastuualueittain, ja muutoksia tulkintoihin toivat myös henkilöstömuutokset vuosien varrella. Kaikki ideat, jotka täyttivät kriteerit, etenivät kuntalaispajoihin käsittelyyn.

Kuntalaisten suuntaan

Osbun prosessin toteutus kuntalaisten suuntaan oli vahvasti osallistava ja erilaisia tapaamisia toteutettiin prosessin ideahaun vaiheessa, ideoiden työstämisen vaiheessa ja äänestyksen vaiheessa. Ideoita ja ääniä kerättiin säännöllisesti kohtaamalla kuntalaisia mm. kirjastoissa, kouluissa, uimahalleissa sekä monenlaisissa mahdollisissa tilaisuuksissa ja tapahtumissa. Myös nuorten aktivoimiseen mukaan panostettiin joka vuosi erilaisin keinoin yhteistyössä nuorisopalveluiden ja koulujen kanssa.

Ideahausta ja äänestysvaiheesta olivat vastuussa osallisuuskordinaattori ja osallisuusassistentti viestinnän yksikön avulla. Ideoiden työstövaiheen kuntalaispajat koskettivat koko kaupunkiorganisaatiota niin, että kultakin vastuualueelta, joille kohdentuvia ideoita käsiteltiin, oli paikalla asiantuntijaedustaja kuntalaispajoissa. Kuntalaistyöpajat eri kaupunginosia koskien (4 kpl) toteutettiin ensimmäisenä vuonna 2021 etäyhteydellä koronasulkujen vuoksi. Kuntalaispajoja oli tuolloin fasilitoimassa ulkopuolinen toimija. Pajat vuosina 2022–2024 toteutettiin niin, että joka kaupunginosassa oli oma pajansa ja koko Kotkan ideoihin liittyvä paja pidettiin vuosina 2022 ja 2023 erikseen.

Julkisuuden rakentaminen, Tiedotus ja markkinointi

Osallistuva budjetointi aloitettiin kokonaan uutena toimintamallina vuonna 2021. Tämä tarkoitti sitä, että prosessi rakennettiin aikatauluineen, toimintamalleineen ja brändinä kokonaan alusta. Ensimmäisen vuoden aikataulut suunniteltiin eri kaupungeista otetun mallin mukaan ja tiedotuksen ja markkinoinnin aikataulut ja vaiheet rakennettiin sen mukaan. Mainokset sisältöineen luotiin ensimmäisenä vuonna itse. Kunkin vaiheen markkinoinnissa (ideahaku, työpajavaihe, äänestys ja toteutus) toistettiin systemaattisesti maksettua mainontaa, (keskimäärin 6 julkaistua mainosta Ankkurissa), lehdistötiedotetta ja verkostoissa markkinointia. Lisäksi esim. ideahaun vaiheissa pyrittiin vuosittain kontaktoimaan suoraan mahdollisimman monta toimijaa, joiden kanssa toteutettiin ideointipajoja ympäri kaupunkia.

Ideapajoja pidettiin vuosien varrella mm. päiväkodeissa, eskareissa, kouluissa, vaikuttajatoimielimissä, kumppanuustalolla, yhdistysten kokouksissa, kirjastoilla, tapahtumissa jne. Vuoden 2022 painopisteenä oli nuorten mukaan ottaminen ja tätä varten vietettiin mm. päivä ideapajoja pitäen Karhuvuoren koululla.

Markkinoinnissa hyödynnettiin myös videota, joka laadittiin 2022 ja päivitettiin 2023. Lisäksi vuosittain jaettiin sadoittain flyereitä ja myös englannin- ja venäjänkielistä materiaalia ideahausta tuotettiin omin voimin.

TIETOA OSBUSTA JAETTIIN MONISSA TAPAHTUMISSA JA TILAISUUKSISSA.

Ideahaku, ideoiden julkaisu ja tiedon ajantasaisuus

Osbus kokonaisuuden hallinta vaati erityisesti tarkkuutta, jatkuvaa tiedotusta ja aktiivista verkkosivujen päivitystä. Osallisuuslupien myötä tiedotus siirtyi enemmän osallisuuslupialueelle, mutta jatkuva linkitys verkkosivuilta oli tarpeen. Eri vaiheiden vaihduttua tietoja oli tuotettava välittömästi ja virheettömästi julkaistavaksi. Prosessi kiinnosti erityisesti ideoita jättäneitä kuntalaisia ja palautetta tulikin usein melko nopeaan tahtiin.

Vuosien 2021 ja 2022 ideahaut toteutettiin e-lomakkeella ja ideahaun päättymisen jälkeen jokaisesta jätetystä ideasta (2021 n. 300kpl ja 2022 n. 400kpl) luotiin oma ns. ideakortti kaupunginosittain verkkosivuille. Jokaiseen ideakorttiin kuvattiin idean käsittelyn vaihe

”JATKOON” tai ”EI JATKOON” ja liitettiin myös kaupungin edustajan kommentti idean hyväksynnästä tai hylkäyksestä perusteineen. <https://www.kotka.fi/ideat-karhulaan/>

Ideahakujen jälkeen varsinaisten valmiiden ehdotusten äänestys toteutettiin edelleen e-lomakkeella ja tämän jälkeen tiedot siirrettiin taas verkkosivulle.

2023 käyttöön otettu osallisuusalusta helpotti tätä äänestysten ja sivujen päivittämisen kokonaisuutta huomattavasti, sillä alustalla oli tekninen kokonaisuus, joka oli suunniteltu osbua varten. Jätetyt ideat voitiin julkaista heti ja niiden eteneminen kuntalaispajojen kautta ehdotuksiksi toteutui teknisesti helposti aina äänestykseen ja voittaneiden ideoiden julkaisuun saakka. <https://app.maptionnaire.com/p/4gf2o3t26yi4>

Vapaaehtoiset ja osbuaktiivit

Osbus myötä kaupunkiorganisaatiossa tehtiin sisäisesti paljon yhteistyötä ja käytiin keskusteluja kuntalaisten kanssa. Oli ilo huomata, miten paljon kuntalaisten kuuleminen ja mukaansa ottaminen sai aikaan hyviä, uusia ideoita, innostusta ja kansalaisaktiivisuuden nousua. Useampina vuosina saimme ideoita, jotka olivat hyvin pitkälle jalostettuja, yhteistyökumppaneista oli houkuteltu mukaan ja koko kyläyhteisö saattoi olla idean takana. Myös useampia havainnekuvia, työsuunnitelmia ja rakennuspiirroksia saimme nähdäksemme.

Vuonna 2022 panostimme silloisen osbuassistentin koulutuksen myötä myös viralliseen vapaaehtoistoimintaan. Syksyllä 2022 koulutimme 11 osbuaktiivia, jotka toimivat meillä erilaisissa tehtävissä vapaaehtoisina osbulähteläisinä. He olivat mukana mm. ideahaussa, työpajoissa ja erityisesti antoivat panoksensa markkinoinnissa ja ideoiden konkretisoinnissa. Näiden vapaaehtoisten kanssa solmittiin virallinen vapaaehtoissopimus ja he saivat edustustehtävänsä varten Kotka-paidan. Tämä vapaaehtoistehtävä oli kestoaltaan n. 5kk, eli aktiivisen ideahaun (15.8.) ja tulosten julkaisemisen (joulukuun alku) välisen ajan.

Mitä toteutettiin ja mitä ne maksoivat

Osbus toteutusten budjetti oli vuosittain 60 000 € ja se jakautui kolmena vuonna 15 000 €/alue. Vuoden 2025 toteutuksiin jako oli 20 000 € /alue, kun koko Kotkan ideakategoria jäi pois.

Toteutuksiin käytetty todellinen budjetti vaihteli vuosittain ja vastuualueittain. Kohtalaisen merkittävää omaa panostusta ovat vaatineet esimerkiksi Käärin konsertti Meripäivillä 2023. Myös virallisten uimarantojen parannukset ovat toteutettu hyödyntäen sekä Osbus että teknisen toimen omaa rahaa. Lisäksi Osbus kohteista on usein koitunut joko pieniä jatkuvia lisäkuluja, yllättäviä seuranneita kuluja tai esim. korjauksen tai kunnostuksen tarvetta. Tällaisiksi kohteiksi voisi mainita Mansikkalahden kylmävesiuintipaikan, johon pukukoppi toteutettiin Osbus myötä, tai Santalahden luontopolun kohteen ja Tampsan esteettömän uimarannan.

KANI KETTERÄKOIPI VIERAILULLA TUURIN KANSSA LEHMÄSAARESSA.

Toteutukset vuosittain hintatietoineen

2021–2022

Karhula	Kotkansaari Hovinsaari	Länsi-Kotka	Koko Kotka
Äijäkkä 2.0 uimarannan parannus 10500 € Musiikkia Tampsan kesässä 1500 € Alvar Aalto – banderolli Sunilaan 1300 €	Mansikkalahden uimarannan parannus 9000 € Katokset leikkipuistoihin 6000 €	Nuotiopaikka Santalahden luontopolulle 4000 € Hengähdyspaikka Pernoon riippusillan jokimaisemissa 5000 € Mussalon Molskis - uimarannan parantaminen 3000 €	Niittyjä perhosille ja pörräisille 9000 € Marjapensaita ja hedelmäpuita asukkaille 3000 € Koko Kotka kierrättää 1500 € Sapokan asiointilaituri 1000 € Kaitafilmiskanneri kirjastolle 450 €

2023

Karhula	Kotkansaari Hovinsaari	Länsi-Kotka	Koko Kotka
Eskarilaisten ideoima luontopolku Kumparepuistossa 4000 € Kiipeilyseinä Karhulan alueelle 10000 € Maisemapolku (nomadi) -kyltti Tiutiseen 1000 €	Kyltti olympia-otteluista Arto Tolsa -areenalle 1000 € Mansikkalahden lasten rannan ruoppaus 8000 € Soutuveneitä kuntalaisten lyhytaikaiseen käyttöön 6000 €	Haukilahden uimapoukaman kunnostus 3000 € Ilmakiekko nuorisotila Welhoon 500 € Karhuvuoren entisen luontopolun raivaus 5000 € Leikkiväline Ruonalan koulun pihalle 6000 € Linnunpönttöjä Aittakorven päiväkodin lähimetsään 200 €	Meripäiväkonsertti nuorille 10000 € Tuurilla maksuttomia vuoroja Lehmäsaareen kesällä 2023 4000 € Työkaluja nuorten mopotalliin 1000 €

2024 (<https://app.maptionnaire.com/p/9sh7dxk99fg9>)

Karhula	Kotkansaari Hovinsaari	Länsi-Kotka	Koko Kotka
Lapsiperheille maksuton kulttuuritapahtuma Karhulassa 5000 € Esteetön uimaranta Tampsan montulle 15000 €	Siihtien alue ja vanha ratapiha kuntoon (poistettu turvallisuussyistä) Ulkoliikuntatelineet Isopuistoon 6000 €	Langinlaaksonkujan päässä olevan uimapaikan parantaminen 3000 € Ruonalan uimapaikan turvallisuuden parantaminen 3000 € Puita varjostamaan Pihkoon koulua 3000 € Talviulkoilutapahtuma Petäjäsuolle 2000 €	Hyönteisten risuaitoja 3000 € Kaveripenkkejä eri kaupunginosien puistoihin 1000 € Kuntalaisille maksuttomia tuurivuoroja Lehmäsaareen 6000 € Ulkoilmaelokuva ja piknik 5000 €

2025 (<https://app.maptionnaire.com/p/4gf2o3t26yi4>)

Karhula	Kotkansaari Hovinsaari	Länsi-Kotka
Turvalan alueen ja joen varren kävelyreittien kunnostusta ja siistimistä 5000 € Alvar Aallon kulttuuri- ja luontopolkuopasteet Sunilaan 7000 € Siikakosken puulajisto tutuksi, arboretumin nosto 8000 €	Norssalmen uimapaikan kunnostusta 4500 € Hovinsaaren uimapaikan kunnostus 3000 € Kaiteita Sapokkaan 6000 € Isonpuiston koirapuiston parantaminen 6000 €	Metsolan ranta-alueen siivousta, esim. rikkinäiset veneet pois 5000 € Länsi-Kotkan ulkoilureittien merkintää ja kuvaamista 6000 € Hirssaaren rantojen siistiminen 4000 €

Tilastoja ja numeroita

Saatuja ideoita oli vuosittain satoja, mutta esimerkkinä grillipaikkoja, kuntaportaita, koirapuistoja tai tapahtumia haluttiin usein moniin eri paikkoihin. Lisäksi samaan kohteeseen, kuten mm. Sapokkaan, Norssalmeen tai Metsolan rantaan kohdentui useina vuosina useita keskenään erilaisia ideoita.

SANTALAHDEN LUONTOPOLULLE RAKENNETTIIN NUOTIOPAIKKA.

Näitä ideoita käsitettiin kuntalaispajoissa niin, että niitä yhdisteltiin, jatkoyöstettiin ja selkeytettiin. Ideoista muodostettiin konkreettisia ehdotuksia niin, että kuntalaisen on helppo valita äänestyksessä omat suosikkinsa.

Äänestykseen eteni lopulta siis uudenlaisia kokonaisuuksia kuntalaispajoihin osallistuneiden kuntalaisten toimesta. Myös paikat ja kohteet tarkentuivat alueittain kuntalaispajoissa, eikä äänestykseen saakka päästetty kaupunginosasta esim. neljää eri grillipaikkaa, vaan kuntalaispajassa valittiin paras sijainti ja se eteni äänestykseen.

OSBU	2021	2022	2023	2024
Saadut ideat	300	400	300	-
Äänestyksessä olleet kokonaisuudet	33	60	39	22
Ääniä annettiin yhteensä	11069	11954	6082 (tekninen toteutus muuttui)	3345 (Yleinen alue "Koko Kotka" puuttui)
Toteutukseen eteni	13	13	14	10

Jakauma jätetyissä ideoissa oli hyvin samantyyppinen 2021 ja 2023. Länsi-Kotkan osuus ideoiden jättäjänä hieman muuta Kotkaa matalampi. Tähän panostettiin vuoden 2022 Osbussa ja ideoita kerättiin mm. Karhuvuoren koulussa yhden päivän ajan. Tämä näkyi jätetyissä ideoissa selkeästi. Niitä saatiin koululta merkittävä määrä.

Jätetyt ideat alueittain 2021, yhteensä n. 300.

Karhula	Kotkansaari ja Hovinsaari	Länsi-Kotka	Koko Kotka
94	73	52	67

Vuonna 2022 jätettyjen ideoiden (n. 400) jakauma oli:

Karhula	Kotkansaari ja Hovinsaari	Länsi-Kotka	Koko Kotka
100	99	120	89

Vuoden 2023 osalta ideoiden (n. 300) jakauma

Karhula	Kotkansaari ja Hovinsaari	Länsi-Kotka	Koko Kotka
68	83	60	89

Vuonna 2024 ideahakua ei toteutettu.

Palautetta kerättiin ja toimintaa kehitettiin

Osbu toteutettiin vahvasti vuorovaikutteisesti ja palautetta saatiin ja kerättiin vuosien varrella paljon. Prosessia kehitettiin vuosittain ja palautteen myötä toimintaa sujuvoitettiin sekä sisäisesti

että kuntalaisten suuntaan. Osbun tunnettuuden lisääntymisen myötä myös korjaavan palauteen määrä kasvoi jonkin verran.

Päävire palautteissa ja Osbun keskustelussa oli kuitenkin koko ajan positiivinen ja uskallankin sanoa, että Osbu oli yksi eniten erityisesti positiivista julkisuutta saanut projekti valtuustokaudella 2021–2025. Osbu oli koko kaupungin projekti ja vuosien varrella lähes kaikilla oli siitä jonkinlainen mielipide ja ajatuksia.

Opittiin

Osibun myötä opittiin paljon uutta. Kaupungin sisäisessä työryhmässä kehitettiin koko ajan yhdessä työskentelyn tapoja ja toteutettiin eri vastuualueiden yhteisiä projekteja. Eri vastuualueiden edustajat pääsivät myös vuosittain työstämään ideoita kuntalaispajoissa. Osbun myötä saatiin merkittävä määrä tietoa kaupungin eri alueista ja niiden asukkaiden toiveista. Lisäksi saatiin hyviä kontakteja kuntalaisiin, joita on ollut mahdollisuus hyödyntää myöhemminkin.

Onnistuttiin

Osbu prosessina oli työläs ja vaati useilta vastuualueilta sitoutumista myös ns. oman ydintehtävän ohi meneviin projekteihin. Tämä sujui koko ajan ilman suurempia haasteita.

Osbu sai aikaan positiivista höpinää ja pääsääntöisesti vahvisti Kotkan imagoa yhteisenä Kotkana. Sitä kautta toteutettiin useampikin erityisen positiivinen projekti. Näistä mainitsen maksuttoman Tuurivuorot Lehmäsaareen vuosina 2023 ja 2024 sekä Käärijän maksuton meripäiväkonsertti nuorille 2022. Myös Mansikkalahden talviuintipaikan pukutila on ollut ahkerassa käytössä ja kaikkiin Osbun tapahtumiin ja tempauksiin vuosien varrella on riittänyt sadoittain kävijöitä.

LAPSIPERHETAPAHTUMASSA KARHULAN TORILLA OLI SATOJA INNOKKAITA OSALLISTUJIA.

Kehitettävää jäi vielä

Osbussa todettiin vuosien varrella paljon kehitettävää. Suurimpana haasteen koettiin vuosien aikana kasautuvat toteutukset ja niiden loppuun saattaminen. Osbun prosessi oli lopulta liian tiuha, eikä ideahaun ja toteutusten sykliä enää ehditty saattamaan kunnolla loppuun. Tämä työ jatkuu edelleen. Kehityskohteeksi oli nostettu ajatus Osbun prosessin muuttaminen kaksivuotiseksi.

Toimintamallit kuntalaisten kanssa kehittyivät koko ajan. Kuntalaistyöpajat eivät nauttineet laajaa suosiota, mutta kuntalaisten innostuksen ja panoksen käyttöön ottaminen olisi ollut kehitettävä voimavara. Kuntalaisten oman aktiivisen toimijuuden tukeminen olisi voinut olla vahvempaa. Myös kuntalaispajat olisi pitänyt saada kiinnostavammaksi niin, että asioita pohtimassa olisi ollut laajemminkin edustettu otos erilaisista kuntalaisista. Sähköisen työstön mahdollisuutta olisi myös voitu lisätä.

Palautetta tuli vuosittain siitä, miten kohteiden hinnoittelu hämmensi eikä tietoa kaikista toteutuksista ja kohteista löytänyt enää prosessin edetessä. Tiedottamisen osalta kehitettävää oli kulumakenteen avaamisessa julkisesti sekä kohteiden toteutuksen seurannassa. Myös keskeneräisistä toteutuksista oli toivottu väliaikatieitoja.

Viimeisenä kehityskohteena mainitsen koko organisaation yhteisen sitoutumisen projektiin. Osbussa toteutukseen nousi lopulta paljon juttuja, jotka eivät olleet suoraan minkään toimialan perustehtäviä. Niiden toteuttamiseen saattoi kuitenkin löytyä osaamista muiltakin vastuualueilta kuin Osbua koordinoivalta toimialalta. Toteutusten jakaminen tasaisemmin eri toimialoille olisi keventänyt kaikkien kuormaa, sujuvoittanut toteutuksia ja ennen kaikkea lisännyt toteutusten laatua.

Lopuksi

Osallistuva budjetointi, Osbu oli loistava tapa ottaa kuntalaiset mukaan yhteisiä verovaroja koskevaan keskusteluun ja talouden yhteiseen suunnitteluun. Toimintatapa vastasi TEAviisarin tiedonkeruussa kysyttyyn mahdollisuuteen osallistua kunnan talouden suunnitteluun. Kokonaisuudessaan prosessi oli suuritöinen ja aikaa ja tarkkuutta vaativa, mutta sen vaikutukset ovat monestakin näkökulmasta hyvinvointia edistävät.

Osbussa opittiin ja kehityttiin vuosittain. Osbulla vaikutettiin kuntalaisten osallisuuden kokemukseen, omistajuuteen ja yhteisistä alueista huolehtimiseen. Kaikkiaan panos kannatti ja plussan puolelle jäätin.